

Dette er Stormyra...

Siemens nye standplass i Bergen

Siemens Intern

Mandag 12. juni 1978 – Nr. 2

Som Linderud, Sluppen og Mariero er blitt velkjente geografiske begreper i Siemenskretser føyer nå Stormyra seg naturlig inn i rekken. Her er Siemens nye standplass i Bergen under bygging.

Stormyra ligger i Fyllingsdalen, en bydel som idag har ca. 20 000 innbyggere. Mellom Fyllingsdalen og Bergen sentrum ligger et av "de syv fjell", Løvstakken. Hovedforbindelsen går gjennom Løvstakk-

tunellen som er 2 km lang og er belagt med bompenger. (1 krone for personbil). Den formelle adresse blir Spelhaugveien, en blindvei inn fra Kroatjønneveien.

Det var i 1974 at Stormyra ble lagt ut som industritomter. Siemens kom ikke i betraktning i denne omgang, men i 1976 ble vi tildelt ca 18 mål som ble holdt tilbake ved første tildeling.

Mer om Stormyra på side 11

På Stormyra er Siemens nye standplass i Bergen under bygging. Her ser vi råbygget for lager/verksted under oppførelse. Til høyre for dette ved den blå heisekranen, kommer kontorbygget med "sosialfløy" til høyre.

Under ser vi arkitekttegningen av det ferdige anlegget, som i sin helhet er beregnet ferdig i mai 1979.

SIEMENS AS
PROSJEKT "STORMYRA"
BERGEN

Velkommen nyansatte

Bergen:

Gunnar Kjøde, skipsavd.
Arvid Sunde, ordonans
Nils Skare, avregn.anl.
Margaret Breivik, skrive dame
Linda Bøe, kontorhjelpe
Harald Seppola, inst.
Willy Fedje, lager
Svein Arne Bigset, montasje
Walter Halvorsen, "
Torbjørn Øvrebø, "
Per Kvistad, "
Frode Tangseth, "
Bjørn Sønnervig, "
Lars Nødtvedt, "
Oluf Kversøy, "
Frank Wilamowski, "
Eirik Nyheim, "
Ivar Steen Haga, "
Rune Hammersland, "
John Steinar Vik, "
Asbjørn Øvrebotten, Seksjon El.med

Haugesund:

Torunn Vaage, kontor
Kjell Tysvær, montasje
Per Gaute Østbo, "
Harald Hunsbedt, "
Olaf Eide, "
Ellef Wahlstrøm, "

Stavanger:

Aslaug Haugland, kontor
Alf Bjørøen, lager
Odd Skjærseth, salg 1320

Skien

Ole Traaholt, S/Skien
Svein Tore Eriksen, S/Skien

Oslo

Thormod Lund, Montasjeavd.
Margot Bjerke, Kantinen
Per Kristian Stai, Sentralavd. øk./markedsf.
Kari Sæterøy, Systemavd.
Trond Olerud, Serviceavd.
Laila Irene Spigseth, Postavd.
Mona Giovannini, Anleggskonstr.avd.
Roar Ervik, EDB-avd.
Kjersti Syversen, Postavd.
Arne Johansen, Montasjeavd.
Henry Isaksen, "
Bjørn Christensen, "
Vivian Dahl, Legekontor
Ole Morten Haraldsen, Montasjeavd.
Kristoffer Nødland, "
Arne Solhaug, "
Sigmund Ljones, Røntgen, El.med
Johan Fredrik Horn, Fjernskriver/data-
transmisjon
Peter Mathias Martinsen, Systemavd.
Vidar Steigen, Markeds./offshore
Ann-Charlott Mathisen, Produksjonsavd.
Lisbeth-Irene Wang-Svendsen, Postavd.
Erling Rørvik, Montasjeavd.
Torun Strømsnes, Markedsf.anl./industri
Ole Birkeland, Seksjon tele, utviklingsavd.
Liv Skytterholm, Markedsf. telefoni
Randi Sjølie, Telexavd.
Finn Eide, EDB-avd.
Erling Flatland, Anleggskonstr.avd.skipsgr.
Trine Holte, Markedsf. tekstbehandling

Vidar Hoksørød, Montasjeavd.

Tore Johansen, "
Bo Magnus Boesen, "
Åge Simonsen, "
Anne-Lise Jørgensen, Markedsf. avd. tele-
komponenter
Helge Larsen, Montasjeavd.
Jørn Bjørnstad, Markedsf.avd. Tele.
Unni Bredahl, Leverandørbokholderiet
Finn Ivar Eriksen, Montasjeavd.
Morten Uggerud, "
Odd Lund Jakobsen, "
Tom Hansen, "
Leif Ronny Holtnes, "
Olav Sønderland, "
Knut Flaten, "
Tormod Enger, Org.avd.
Lisbeth Rudshaug, Økonomiavd.anl.R/Ø
Bjørn Holterhuset, Montasjeavd.
Randi Angel, Automatiseringsteknikk
Bjørn R. Bjerck, Markedsf.matr./installa-
sjon

Voltaire E. Weston, Lager Seksjon El.med.
Hilde Andersen, Tekstsenter
Bjørn Egeland, Lager
Per A. Grøttan, Prod. teleteknikk
Inger Lovise Lundby, Tekstsenter
Turid Ekelberg, Sentralavd. anl./offshore

Kjell Andersen S/T

er valgt til sekretær i Trondheim Tekn.
Funksjonærforening.

Edvin Strand S/T

er valgt som nytt styremedlem i Elektrik-
ernes fagforening avd. Trondheim.

MA's trafikkblomst til

Knut Grav S/T

Knut, som er ansatt ved svakstrøms-
verkstedet i S/T ble overrakt Motorfø-
ernes Avholdsforbunds Trafikkblomst på
en tilstelning i Trondheim.

Trafikkblomsten utdeles i forbindelse
med MA's 50-års jubileum, og skal i alt
deles ut til fire som utmerker seg med
arbeid i trafikksammenheng. Knut fikk
prisen for det arbeid han som gruppeleder
har lagt ned for å forske i de eldres pro-
blemer i trafikken.

Krossobanen på Rjukan - 50 år

Den 21. januar i år var det 50 år siden
Krossobanen på Rjukan ble åpnet. Banen
som ble bygget for at Rjukanfolk skulle få
lett adkomst opp til de solrike fjellvidder
fra den vintermørke Vestfjorddalen, har i
løpet av disse årene fraktet 4,3 millioner
passasjerer.

Det elektriske anlegget ble levert av
Siemens Schuckert.

51 Siemens-medarbeidere

har i år søkt stipend, mot 60 ifjor. Stipend-
utvalget skal ha sitt møte 31. mai, og hver
enkelt søker blir tilskrevet direkte om re-
sultatet.

Arvid Johansen Siemens Oslo

Montasjeinspektør Arvid Johansen, Si-
emens Oslo døde 8.juni, 57 år gammel.
Han begynte i vårt firma som 15-åring
og har tjent hele sin arbeidsdag her,
først som lærling og montør, senere som
formann og montasjeinspektør. I sin jobb
ivaretok han kontakten med montørene
og formennene, og de fleste læregutter og
montører i Siemens Oslo er ansatt av ham.
I sin krevende stilling kom rike menneske-
lige egenskaper ham til gode: sikker men-
neskekunnskap, avbalansert karakter og
ekte omtanke for de ansattes ve og vel.
Det han tok del i, gjorde han fullt og helt;
det gjaldt jobben såvel som private en-
gasjementer. Når det gjaldt det siste var det
Vålerenga som var den altoppslukende
interesse. I sin tid var han også formann
i montørklubben. — Han etterlater seg
kone og to voksne barn.

Arvid Johansen vil bli minnet som en av
firmaets pillarer som altfor tidlig ble revet
bort.

Personalsjef Arild Åsdam

Siemens Trondheim, slutter i sin stilling
hos oss for å begynne som personaldirek-
tør hos Braathen SAFE og datterselskaper,
Oslo. Åsdam har vært i Siemens siden 2.11.
70 og slutter den 31.7.

Som ny personalsjef i Siemens Trond-
heim er utnevnt Kåre Ytre-Eide.

Hjertelig takk

Jeg vil på denne måte få uttrykke min
hjerteligste takk til mine kolleger, og ikke
minst til firmaet Siemens for de fine gaver
og hyggelige hilsener i anledning mitt
25-års jubileum. Olav Claussen, S/T

Hjertelig takk

for oppmerksomhet, blomster og gaver i an-
ledning mitt 25-års jubileum den 27. april.
Harald Løvmo S/O

Hjertelig takk

for all oppmerksomhet ved min 50-årsdag.
Karl Breituft

Hjertelig takk

for oppmerksomheten ved min fødselsdag
3. mars 1978 til arbeidskolleger og Direk-
sjon. Inge Steinvik

Hjertelig takk

for den gledelige og oppmuntrende hilsen
ved min sykdom. Storm Ekeberg

Hjertelig takk

til firmaet og gamle kolleger for oppmerk-
somheten ved min hustru Dagmars bort-
gang. Reidar Stokkan

Hjertelig takk

for oppmerksomheten i forbindelse med
min manns bortgang. Takk for alle venn-
lige, skrevne ord til meg.

Anne Lise Høitomt

Siemens A/S haler iland stor eksportordre

Siemens A/S har i disse dager fått en ny stor eksport-ordre for norsk elektroteknisk industri. Ordren er på ca. 19 mill. kr. og omfatter levering av komplette elektriske anlegg - klasse EO-DnV - for 3 Ro/Ro skip, hver 17 500 tdw. for Oslo-rederiet Leif Høegh & Co. A/S. Skipene skal bygges ved Gdynia Shipyard - Polen, og leveres i første halvdel av 1980.

Leveransen omfatter en stor egenproduksjon for Siemensfabrikken i Trondheim og flere norske underleverandører, bl.a. Norcontrol og Norsk Hydro - Rjukan.

Generator-anlegget omfatter 5 aggregater, hver på 1 200 kVA pr. skip, som

også utrustes med 2 elektriske motorer å 1 200 hk for manøver-propeller.

For knapt et år siden undertegnet Siemens et lignende oppdrag med samme verft for levering av utstyr for 6 skip til A/S Bulkhandling, Oslo. Siden 1970 har Siemens sluttet følgende ordre med dette verft og innkjøpsorganisasjonen Centromor: 19 skip for A/S Bulkhandling, Oslo, 2 skip for Wallenius, Stockholm, 2 skip for Olsen & Ugelstad, Oslo, 2 skip for Transatlantic, Göteborg, 3 skip for Leif Høegh & Co., Oslo, dvs. ialt 28 skip, hvilket totalt utgjør ca. kr. 90 mill.

En polsk forhandlingsdelegasjon gjestet i forrige uke Oslo i anledning byggingen av 3 nye Ro/Ro-skip for rederiet Leif Høegh & Co. A/S. Besøket gjaldt undertegnelsen av den 19 millioner kroners kontrakt med Siemens A/S, Oslo for skipenes elektrotekniske utrustning.

Bildet ble tatt hos Siemens på Linderud, og i første rekke fra venstre står direktør W. Janowski, Gdynia, Deputy Manager A. Skicki, advokat M. Augustyniak og direktør B. Adamiec, Centromor, Gdansk, direktør C. Torbø og ingeniør J. Bobyk, Polnor, Oslo.

Andre rekke fra venstre direktør B. Øvestad, direktør N. Simonsen, direktør G. Friedl, avdelingssjef K. Scheie og avdelingssjef E. Jacobsen alle fra Siemens A/S, Oslo.

Det nye kjøleanlegget knekket sommervarmen på Linderud

Sommervarmen kom som bestilt for det nye kjøleanlegget på Linderud. Midt i forrige uke ble det satt i drift for alvor, og ved en utetemperatur som skulle tilsi ca 30 grader inne ved "normale" forhold, kunne vi holde temperaturen på rundt 24 grader, sier Trygve Larsen. Lenger ned kan vi ikke gå, for da vil mange registrere det som "trekk".

— Ingen barnesykdommer?

— Barnesykdommer vil det jo alltid være i et så stort og komplisert anlegg. Det oppstod en ganske kraftig støy i enkelte rom i 1. og 2. etasje i kontorbygget, og den må vi se å få bort. Det viser seg å være en pumpe som har for høy hastighet. Ellers

tegner det hele til å virke meget bra.

— Hvem er det så på Linderud som får nytte godt av de lavere innetemperaturer?

— Det er de aller fleste, idet vi utvidet anlegget til å gjelde alle rom som det er teknisk mulig å nå. Med andre ord - kontorbygget, verkstedbygget, underetasjen i lageret og lagerkontorene.

Sommervarme ga brannalarm på Linderud

Da brannalarmen gikk på Linderud fredag 2. juni om ettermiddagen var det etter underbrannmester Svein Paulsens an-

slag ca 600 mennesker i kontorbygget. Det betyr at neppe mer enn omtrent halvparten tok alarmen alvorlig og fulgte instruksjonen. Denne går ut på at man skal hurtigst mulig komme seg ned og ut, uten videre dikkedarer.

— Og ikke bruke heisen, understreker Paulsen. Av den enkle grunn at brannen jo kan være i heisens maskinrom, og da er det jo temmelig livsfarlig å være i heisen. Man skal altså ta trappene.

Brannvarslingen skyldes dennegang en røkmelder i EDB-rommet i første etasje på Linderud. En teori går ut på at det er den høye sommertemperatur som indirekte er årsak til at røkmelderer slår ut - når klima-anlegget jobber for fullt utvikler det litt damp som påvirker røkmelderer.

Meget godt resultat for Siemens på verdensbasis i fjor

Styremøtet i Siemens A/S ble avholdt 27/2-1978 i Direksjonens konferanserom under ledelse av viseformann Thv. Selmer. Følgende styremedlemmer møtte:

Ing. K. Andersen, dir. Dr.Th. Baumann, dir. T. Jemtland, skipsreder E.F. Lorentzen, dir. S.W. Rostoft, dir. Thv. Selmer, montør G. Skogseth, ing. A. Aas, hr.adv. O. Nergaard (stedfortreder for dir. G. Hagerup-Larssen), dir. N. Simonsen (stedfortreder for skipsreder J. Jahre). Dessuten møtte dir. A. Johnsen.

Følgende saker ble behandlet:

Program for generalforsamlingen ble gjennomgått. Fra behandlingen bemerkes følgende:

Styret godkjente regnskapene, og besluttet å foreslå for generalforsamlingen at årets overskudd blir disponert slik:

Avsatt til:

åpningsavskrivninger	kr. 5 500.000,-
miljøvernfond	" 2 000.000,-
pensjonspremiefond	" 7 500.000,-
skatter	" 11 250.909,-
reservfond	" 2 050.000,-
disposisjonsfond	" 1 400.000,-
utbytte	" 3 000.000,-
sum	kr. 32 700.909,-

Styret hadde ingen bemerkninger til revisors beretning.

Adm.dir. opplyste at prosessen med valg av ansattes representanter til Styret er igang, i regi av det valgstyret som ble oppnevnt i vårt forrige styremøte. Resultatet vil foreligge slik at det kan bli notert i protokollen for vår ordinære generalforsamling.

De øvrige poster i forslaget til generalforsamlingens dagsorden ble godkjent.

Regnskap pr. 31.12.1977

Balanse og resultatregnskap ble gjennomgått. Bestillingsinngangen ligger lavere enn den burde dersom årsplanen skal holdes. Dette skyldes vesentlig industrianlegg.

Omsetningen er i takt med budsjettet, og bruttofortjeneste er høyere enn normalt p.g.a. spesielle forhold i 1. kvartal. Kostnadene ligger, som normalt, noe under 1/4 av årsbudsjettet. Direksjonen regner med at årets resultat vil bli omtrent som budsjettet.

Rapport om driften pr. 31.1.1978

De vanlige oversikter ble gjennomgått, tendensen fra 1. kvartal fortsetter.

Selskapets likviditet er god.

Krone-devalueringen førte ikke umiddelbart til tap for oss, idet våre fordringer i DM (vesentlig for tidlig betalte vareleveranser) oversteg gjeld i DM. Men devalueringen vil selvsagt kunne skaffe oss problemer.

Elektrovarmefabrikkens situasjon ble beskrevet av A. Johnsen. Markedene utenfor Norge viser stadig synkende tall, og vi må fortsette ordningen med 4 dagers uke,

dessuten vil andre tiltak komme på tale. Sannsynligvis må vi regne med at fabrikkens kapasitet på lang sikt må dimensjoneres noe ned. Fabrikkens økonomiske resultat i 1977/78 vil, tross sterk rasjonaliseringsinnsats, bli vesentlig dårligere enn forutsatt.

5-årsplan 1978/79 - 1982/83

Hovedtall fra 5-årsplanen ble lagt frem. For 1978/79 ble resultatene på hver av "seksjonene" noe nærmere kommentert.

Selv om usikkerheten vel er større enn noen gang m.h.t. langsiktig planlegging, aksepterte Styret plantallene som "moderat optimistiske".

Diverse

T. Jemtland kommenterte prisstoppen, som rammer importørene meget hardt. Vi har tatt enkelte spørsmål som er uklare, opp med Prisdirektoratet.

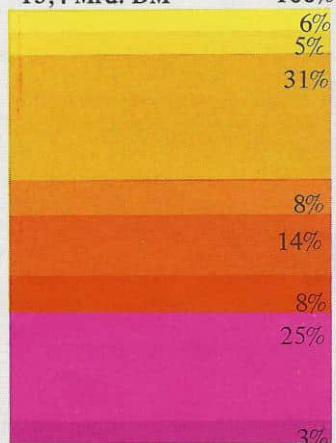
T. Baumann ga en oversikt over Siemens samlede aktiviteter og resultater i 1976/77. Tallene er preget av at Kraftwerksunions og Transformatorunions aktiviteter nå er med i det konsoliderte regnskap. Baumann pekte videre på at man gjennom samarbeidsavtaler og nyetableringer i USA har lagt grunnlag for videre framstøt innen avansert elektronikk.

Siemens resultat for 1976/77 betegnet Baumann som etter forholdene meget bra.

Siemens-utviklingen på verdensbasis

Denne grafiske fremstillingen gir et godt bilde av omsetningens utvikling i Siemens på verdensbasis de siste 4 år. Den store omsetningsøkningen - nesten 10 milliarder mark - er et resultat av at KWU og Osrams tall er med i regnskapet, og av en jevn vekst i de "vanlige" produksjonsgrener i Siemens. Men som det fremgår - det innbyrdes forhold mellom produksjonsgrenene kan forandre seg. Veksten kan være forskjellig - og det er blitt flere som "slås om prosentene".

15,4 Mrd. DM = 100%

1972/73

Overraskende valg

Valg av ansattes representanter i styret i Siemens A/S ble, som vel de fleste kjenner til, holdt 29. mars i Trondheim, Bergen og Oslo.

Ved de to tidligere valgene er to representanter fra de "timelønnede" og en fra "funksjonærene" blitt valgt.

Denne gang ble det overraskende nok omvendt, men det skilte ikke mer enn 39 stemmer.

Som vanlig kom det inn forslag til to lister, en fra de "timelønnede" og en fra "funksjonærene".

Valgdeltakelsen viser en synkende tendens, fra 67,8% i 1974, 60,7% i 1976 til 45,2% i år.

Fra "funksjonærlisten" ble valgt:

Arne Aas, Sentralavdeling utvikling, Trondheim

Inge Bø, Markedsføring Teleteknikk, Linderud,

med følgende varamenn:

Asle Moldestad, Anleggsavd., Bergen

Jan Frey, Salg og Informasjon, Elektromed

Solveig Ugstad, Lønningskontoret, Linderud

Jarle Øyum, AKA 20, Trondheim

Fra de "timelønnedes" liste:

Gunnar Skogseth, svakstrømsmontør, S/T

med følgende varamenn:

Ole Hoelstad, sterkstrømsmontør, S/O

Kåre Andersen, tekniker, Teleteknisk avd., S/O

Arne Michelsen, sterkstrømsmontør, S/B

25,2 Mrd. DM = 100%

1976/77

Få ulykker og bra helse på Linderud

Søster Vivian ved telefonen. Løpende kontakt med avdelingene er viktig.

Siemens Intern har slått av en prat med vår nye kontorsøster som begynte her 18. januar i år, og vi spør henne først om noen personalia.

— Jeg heter Vivian Dahl, er gift, har en pike på 15 og en gutt på 12 år, og vi bor på Korsvoll.

— Utdannelse?

— Først gikk jeg sykepleierskole, deretter tok jeg spesialutdannelse som operasjonssøster etter en tid med praksis hos privatpraktiserende lege. Videre har jeg vært bedriftssykepleier hos en større entreprenør. Før jeg begynte her var jeg avdelingsleder på et sykehjem.

— Hva er galt med oss på Linderud?

— Jeg synes ikke det er så mye galt, det er få ulykker og stort sett bra helse. Litt informasjon om individuell innstilling av stolene må til for å forebygge de vanlige rygg- og nakkeproblemene.

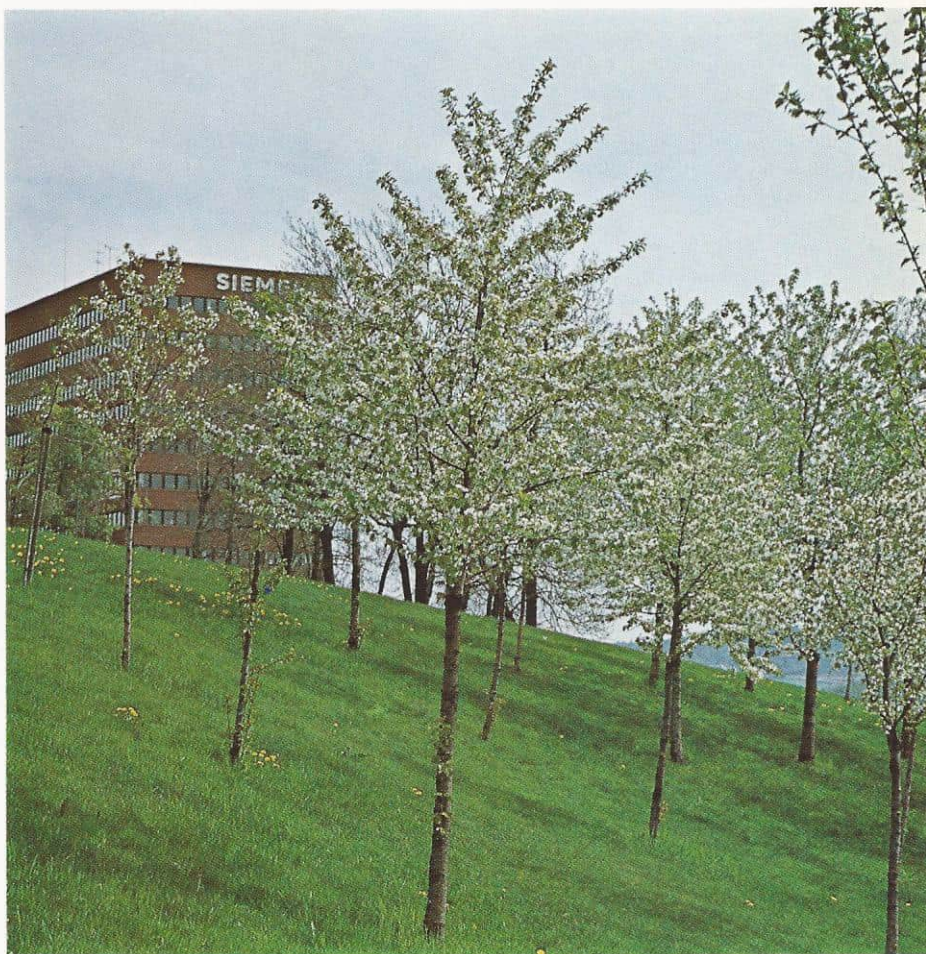
— Har du fått sjanse til å gjøre deg kjent på bedriften?

— Nei, ikke enda, men jeg holder på. Går fra avdeling til avdeling for å få vite hva de forskjellige holder på med.

— Pausegymnastikk?

— Aktuelt spørsmål som jeg forsøker å ta opp med hver enkelt avdeling jeg besøker. Så hvis det er noen som er interessert, vil jeg gjerne høre fra dem. Bare ring nr. 606, avslutter Søster Vivian.

Her tegner det til kronår på kirsebær

For de av oss som setter bilen på parkeringsplassen og får morgentrimmen, er våren på Linderud er herlig tid. Kirsebærtrærne står i full blomst og er en fryd for øyet.

— Det ser ut til at de nyplantede trærne greier seg godt, Trygve Larsen?

— Hvis de bare hadde fått stå i fred, hadde de nok klart seg bra. Men om høsten er kirsebærtrærne ved parkeringsplassen hardt ute. Når bærene er modne, brekkes hele grener av for å få tak i de søte røde.

Er det noen som tror at hasselbuskene våre på nordsiden av lageret er ask? Det kan nesten se slik ut. De er nemlig spikket på i 10-15 cm lengde midt på stammen. Noen av dem er til og med halvveis avspikket.

Vi spør Larsen hva han mener om dette.

— Det er nok unger med ren og skjær ødeleggelseslyst som er på ferde. De har vært på disse trærne for også.

— Forsøker dere å gjøre noe med dette problemet?

— Det er ikke stort å gjøre med det. Jeg regner ikke med at disse trærne holder ut så lenge allikevel.

— Hvorfor ikke?

— Fordi grunnen er for dårlig. Det er bare leire der, og den holder verken på fuktighet eller næring. Dessuten er trærne plassert på et meget værhardt sted.

— Skal det gjøres noe rundt underetasjen?

— Ja, nå som utbyggingen er ferdig, skal planeringsarbeidene snart begynne. Etter planeringen skal det ved begge ender av kontorbygget plantes busker istedet for rekkverk, og to lindetrær og hasselbusker skal plantes, i tillegg til plensåing.

Siemens' arbeidsmiljøutvalg (AMU) er nå i fullt arbeid i Oslo, Trondheim og Bergen

Arbeidsmiljøutvalg (AMU) er nå opprettet i Oslo og Bergen. I Trondheim har man slått sammen bedriftsutvalget og arbeidsmiljøutvalget til "Bedrifts- og arbeidsmiljøutvalget" (BU/AMU). Dette utvalget i S/T har to underutvalg: AMU-Sluppen og Selbu (AMUS) og AMU-Anlegg (AMUA).

Arbeidsmiljøutvalgene skal virke for gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i bedriften, delta i planlegging av vern og miljøarbeid samt følge nøye spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

Hva skal AMU behandle?

AMU skal behandle:

- Spørsmål som angår bedriftshelsetjeneste og intern vernetjeneste.
- Spørsmål angående opplæring, instruksjon og opplysningsvirksomhet som har betydning for arbeidsmiljøet.
- Planer som krever Arbeidstilsynets samtykke i henhold til §19 Arbeidsmiljøloven (oppføring av bygning, bygningsmessige endringer, omorganisering osv.).
- Andre planer som kan få vesentlig betydning for arbeidsmiljøet, slik som byggearbeider, innkjøp av maskiner, rasjonalisering, arbeidsprosesser, arbeidstidsordninger og forebyggende vernetiltak og kan også behandle spørsmål angående yrkeshemmede arbeidstagere.

Rapporter

Utvalget skal gjennom alle rapporter om yrkessykdommer, arbeidsulykker, tilfeller til ulykker, forsøke å finne årsakene og påse at arbeidsgiveren treffer tiltak for å hindre gjentakelse.

Konkrete tiltak

Hvis arbeidsmiljøutvalget finner det påkrevet for å verne arbeidstakernes liv eller helse, kan utvalget vedta at arbeidsgiveren skal gjennomføre konkrete tiltak til utbedring av arbeidsmiljøet innenfor rammen av bestemmelsene gitt i eller i medhold av arbeidsmiljøloven. For å klarlegge om det foreligger helsefare kan utvalget vedta at det foretas målinger eller undersøkelser. AMU skal sette en tidsfrist og dersom arbeidsgiveren finner ikke å kunne gjennomføre utvalgets vedtak, skal spørsmålet straks forelegges for Arbeidstilsynet for avgjørelse.

AMU skal hvert år avgi en rapport om sin virksomhet til bedriftens styrende organer, arbeidstakernes organisasjoner og Arbeidstilsynet.

Kongen gir nærmere regler om utvalgets virksomhet, herunder regler om saksbehandling og om taushetsplikt for utvalgets medlemmer.

Handlingsprogram

AMU er et besluttsende og rådgivende organ og skal delta i å utarbeide et handlingsprogram for vern og miljøarbeid i bedriften. Videre skal det i samarbeide med verneleder/ombud foreta befaringer av virksomheten og gi råd om prioritering av bedriftens planer i arbeidsmiljøspør-

Ole Alfstad er medlem av brannkorpset på Linderud og prøver her en del av utstyret.

mål. Det kan selv ta opp spørsmål om nye tiltak.

I samarbeide med personalkontoret/opplæring kan det fastsettes retningslinjer for introduksjon av nyansatte om det som gjelder verne- og miljøarbeid og se til at arbeidsgiveren sørger for opplæring av nyansatte så snart som mulig.

Det skal arbeide for de ansattes medvirkning i verne- og miljøarbeid.

Møter

For AMU i Oslo og Bergen er det fastsatt ordinære møter i februar, mai, september og desember.

I Trondheim har man avtalt normalt 4 møter pr. år. I tillegg tar man sikte på 4 møter/år i hvert av underutvalgene AMUS og AMUA og at møteantallet utvides etter behov.

Foruten de fastlagte møtedager vil det holdes ekstra møter dersom dette er påkrevet. For saker som skal behandles av AMU trengs fyldestgjørende underlag. F.eks. ved innkjøp av nytt utstyr at forslaget er behandlet i en gruppe, at denne f.eks. har sett på lignende utstyr hos andre firmaer, brosjyrer - dvs. alle ting som kan være til hjelp for å fatte en beslutning.

Hvordan får du kontakt med AMU?

Har en ansatt et problem vedrørende miljø eller sikkerhet på arbeidsplassen skal han/hun kontakte sin nærmeste overordnede.

Verneombud/Avdelingsleder skal da forsøke å løse det oppståtte problem.

Blir disse to ikke enige bringes saken til Hovedverneombud og Verneleder.

Kommer man ikke til enighet skal saken fremmes for Arbeidsmiljøutvalget (AMU).

Teknisk omlegning av lageret på Linderud

Den tekniske omlegning på hovedlageret i Siemens Oslo ble behandlet i AMU den 13. mars. Forandringene gjelder rutiner og innkjøp av maskiner og andre hjelpemidler.

I korthet går endringene ut på:

- bygge opp et småvare-reallager
- reolene males i friskere farger
- innkjøp av ny truck
- montering av en elektrotalje ved rampen som vil erstatte manuelle løft
- ved pakking erstattes treull av isoporflak - dette vil bety mindre støvplage
- bygging av formannsboder - hindrer trekk
- bygging av et røyke-hvilerom for lagerpersonalet

AMU fattet følgende beslutning:

"Oppsetting av plukkereoler, formannsboder, hvilerom og innkjøp av truck aksepteres under forutsetning av at arbeidstilsynet godkjenner dette.

Oppsetting av pallereoler blir vurdert på nytt. Uttalelser fra leverandør (Hovik Verk) og Arbeidstilsynet innhentes og saken tas opp på neste møte.

Generelt

Det var enighet om at man for hvert møte vurderer å innkalle verneombudet for det saksområde man behandler i AMU.

Det var videre enighet om at saksunderlag ble sendt alle AMU-medlemmer en uke før møtet.

Søster Vivian ble påmeldt Norsk Ergonomiutvalgs vårkonferanse i april. Søster Vivian vil på et senere møte i AMU gi et kortfattet referat fra konferansen.

Møtedeltakere var: B. Randby, B.G. Øvestad, I.D. Bjørntvedt, A.J. Johansen, K. Ihlen Jensen, H.J. Schwarz, O.H. Hoelstad, O. Helleså, Ø. Larsen, G. Kragstad, K. Varly, H.J. Forberg, B. Edvardsen og søster Vivian.

Siemens kjøper aksjer i NTP

Siemens A/S har nylig utvidet sin aksjepost i Norsk Teknisk Porselen A/S, Fredrikstad. Fra å ha en praktisk talt symbolsk andel har Siemens nå 12% av selskapets aksjekapital. Kjøpet har skjedd i forbindelse med en kapitalutvidelse i NTP, noe som igjen hang sammen med modernisering av driften, og aksjekjøpet kom på henimot 1 million kroner for Siemens.

I det siste Bedriftsutvalgsmøte i Siemens Oslo opplyste direktør Nils Simonson at Siemens er en av NTP's største kunder og kjøper for omkring 5 millioner kroner i året. Firmaets aksjer er ikke børsnotert, og handelen kom istand etter tilbud fra NTP. Siemens er nå like stor aksjonær i NTP som NEBB. Siemens har fått den nødvendige offentlige konsesjon på kjøpet. Adm. direktør Tor Jemtland er valgt inn i NTP's bedriftsforsamling.

NTP's aksjekapital er idag 7.875.000 kr mot tidligere 3,5 mill. kr. Den største aksje-eieren er Næringsinvest som eies av en rekke norske finansieringsinstitusjoner.

Forbedringsforslag lønner seg

Vi sakser fra Siemens Mitteilungen: 28 åring med 25 premier for forbedringsforslag. Et spesielt jubileum ble feiret i Berlin den 27. januar i år. Kvalitetskontrollør Günter Haubelt fikk premie for sitt 25. forbedringsforslag. Slik interesse fortjente en enstra påskjønnelse, og i tillegg for premien for det siste forslaget, DM 240, fikk han som "jubileumsgave" husholdningsapparater for DM 600. I sin takketale uttrykte Günter Haubelt at det 25. nok ikke kommer til å bli det siste.

Forf.anm.: Det lønner seg å bruke forslagskassen.

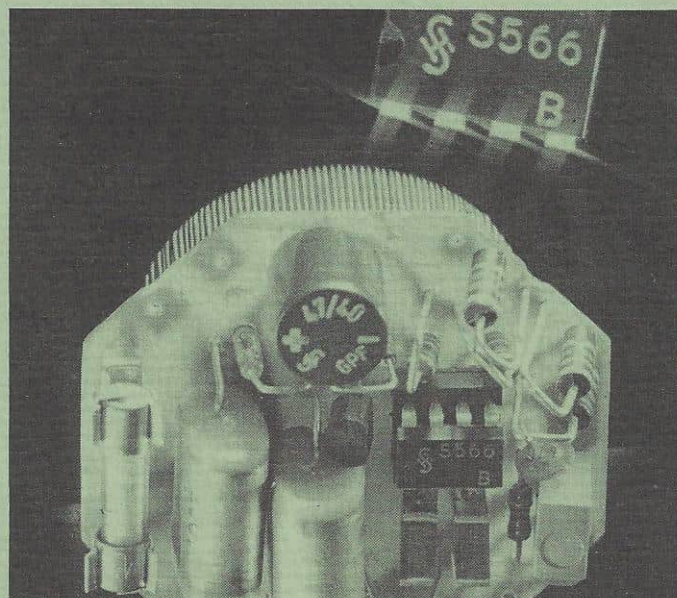
nsrapport siemensrapport siemensrapport sieme

Europas største brannstasjon (også fra Siemens)

Hamburgs brannalarmsentral tar seg av ca. 200.000 meldinger pr. år og nå vil det ikke gå mere enn 30 sekunder før en nødmelding over telefonnr. 112 blir videreformidlet til en av 18 sentrale brannstasjoner, 12 mere perifere stasjoner eller til redningstjenesten.

Straks en melding kommer til en av sentralens 16 lederplasser blir de nødvendige opplysninger registrert via et tastatur til datasystemet. En handlingsplan vises umiddelbart på en dataskjerm med angivelse av nærmeste brannstasjon, hvor mange og hvilke typer biler som trengs i den spesielle situasjon. Aksepteres planen av vaktbetjeningen, skrives alarmen øyeblikkelig ut ved den valgte brannstasjon.

Hamburgs operasjonssenter tar seg også av annen redningstjeneste, fra ambulanseutrykninger til sengedisposisjoner for helsevesenet, og er utrustet for å hjelpe ved enkle transportoppdrag såvel som ved katastrofer i stor skala.

Belysning på fingrene

Elektroniske dimmere har hittil vært regulerbare ved hjelp av et potensiometer med dreieknapp. Dette har nå Siemens modernisert ved hjelp av en MOS-krets og dimmeren får derved ingen bevegelige deler. Ved berøring av en liten sensorplate slås lyset av og på eller reguleres trinnløst i alle mellomstillinger. En kort berøring, for av eller på, lengere berøring, d.v.s. mere enn 400 millisekunder, og lyskilden blir langsomt sterkere eller svakere. En hel sekvens, lyst-mørkt-lyst tar 7 sekunder og hele innretningen kan monteres i en vanlig veggbox uten ytterligere forandring av det elektriske anlegget.

For fotballfans - World Cup '78

Den harmløse epidemien, kjent som fotballfeber holder en stor del av jordens befolkning i et fast grep. Og sykdommen kommer til å nå sin krise den 25. juni i år når finalelagene møtes på River Plate stadion i Buenos Aires i kampen om det mest ettertraktede trofè innen verdensfotballen.

Nedteilingen begynte den 14. januar med lagtrekningen, og de 16 nasjonale lagene spiller de innledende rundene i tiden 1. - 11. juni.

Det spilles på tre baner, River Plate i Buenos Aires, Ciudad de Cordoba og Mar del Plata og hundrer av millioner tilskuere vil sitte limt til TV-apparatene dag etter dag.

Vertslaget har gjort sitt aller beste for å sikre en førsteklases avvikling av begivenhetene og de elektriske installasjoner betyr mye i denne forbindelse. For bokstavelig talt å sette tingene i sitt rette lys, fikk Siemens oppdraget å flombelelyse alle tre stadions med det siste og mest moderne utstyr - bl.a. for å gi en førsteklases farvegjenngivelse på TV.

River Plate er Argentinas største stadium med plass til 80 500 tilskuere. Her foregår bl.a. åpningsseremonien og

den første kampen mellom Polen og Vest-Tyskland. 216 flomlysarmaturer montert på master langs sidene tas i bruk for første gang den 2. juni i kampen Ungarn/Argentina. Ciudad de Cordoba med 210 armaturer (51 000 tilskuere), og Mar del Plata med 174 (50 000) blir like godt belyst. Alle armaturene er utstyrt med

ningslamper som allerede har bevist sin farvekvalitet under olympiaden '72 og World Cup i '74. Bortsett fra en eksepsjonell lysstyrke, gir lampene et lysspektrum nær dagslyset - ideelt for farve-TV og filmopptak. Skulle hovedstrømtilførselen falle ut, starter to dieselaggregater på tiendels-

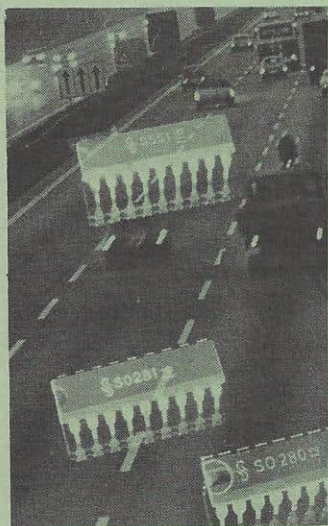
sekunder og lampene vil bare såvidt blunke.

Lysheitsgrad, armaturinnstillinger og lysfordeling er utregnet med datamaskiner.

Foruten lyset på arenaene er tilførselsveiene belyst med høytrykks sodium lamper.

Siemens har også vært ansvarlig for utbygging av kommuni-

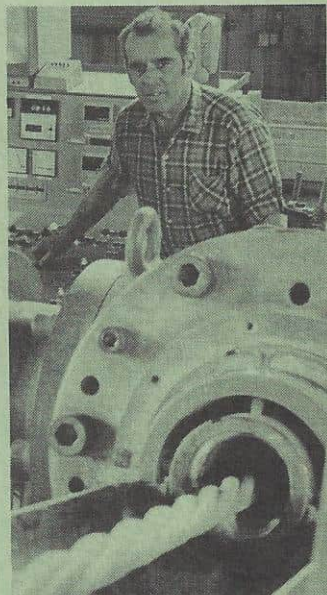
forts. neste side

Automatisert trafikkinformasjon

På kontinentet finnes en rekke radiostasjoner som sender hyppige meldinger til bilister om trafikksituasjoner. Problemet er at frekvensene ofte skifter ved lengre og hurtig reising. De avbildede integrerte kretser funksjonerer som dekodere og kan skifte frekvensen etter behov.

Selv om kassettspilleren spiller høylydt eller volumet er skrudd ned, blir meldingene automatisk overført.

Kabler og ledninger - hverdagens nødvendige trivialiteter

Kabler og ledninger havner ofte i skyggen av de store tekniske nyheter - enda så nødvendige de er. Uten dem flyter f.eks. ingen strøm og storparten av dagens telekommunikasjoner ville være utenkelige. Kabelenes anvendelsesområder er uten ende i et utall av forskjellige typer, og Sie-

Nye Siemens minidiodeer - bare 1 millimeter i tverrsnitt. Disse lyskildene er ideelle for ka-

merasøkere eller som bildet viser, til belysning av "tallskiven" på armbandsur.

mens Kabelverk i Neustadt/Coburg med sine ca. 3000 ansatte er blant de større i bransjen.

Fabrikken produserer omtrent 4500 forskjellige kabel- og ledningstyper på sterkstrømsområdet og for anvendelse innen teleteknikken.

Hver dag forbrukes noen hundre tonn plast, gummi og kabler i produksjonen. Her utvikles og testes nye typer og

fabrikasjonsmetoder. Bildet viser en enhet for kontinuerlig vulkanisering av gummislangeledning - på TV-skjermen i bakgrunnen overvåkes den elektronisk styrte del av produksjonsprosessen.

siemens rapport

Elektrosjokk mot hjerteflimmer

Siemens har utviklet Sirecard E, en ny portabel defibrillator for behandling av akutt ventrikulær hjerteflimmer. Dette lille, hendige apparatet kan plugges direkte i stikkontakten og er beregnet for bruk i alminnelig praksis hvor man trenger øyeblikkelig hjelp for å få hjertet "normalisert" igjen.

forts.

kasjonene mellom arenabyene, 6000 telefonlinjer og 253 internasjonale satellittlinjer. Den internasjonale telextrafikken styres via datamaskin og antall terminaler er tredoblet til 1500 enheter. Derved er hundrevis av besøkende journalister og reportere sikret førsteklassens arbeidsforhold.

21 VM-kamper blir overført stort sett direkte i norsk TV. Knut Th. Gleditsch, Rolf Hovden og Arne Scheie vil være på plass fra NRK.

Norges Industriforbund har nylig foretatt en undersøkelse blant sine medlemmer om ikke utnyttet industri-kraft

Små industrikraftverk kan utbygges til å dekke behovet i byer på over 17.000 innbyggere.

Kraftproduksjonen fra små kraftverk som tilhører industribedrifter kan økes med 150 GWh eller nok kraft til å dekke årsbehovet i en by på vel 17.000 innbyggere. Produksjonen kan fordobles ved 22 slike verk, men forutsetningen er at prisen på slik kraft forbedres vesentlig, heter det i en undersøkelse som Norges Industriforbund nylig har foretatt blant sine medlemmer.

Industriforbundets undersøkelse viser imidlertid at de store reserver man på enkelte hold trodde man hadde i små og dårlig utbygde kraftverk, på langt nær foreligger. Det er små energimarginer å vinne ved disse kraftverkene sett i nasjonal målestokk, selv om enkelte verk kan gi betydelig tilskudd til lokalsamfunnet dersom de blir utnyttet bedre enn tilfellet er idag.

I et brev til Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen skriver Industriforbundet at bedrifter som tar opp utbyg-

ging av små kraftverk med den lokale el-forsyning ikke alltid møter like stor entusiasme. De priser som oppnås for kraft varierer betydelig, og de er gjennomgående for lave til at øket kraftlevering blir interessant.

Industriforbundet understreker at dersom det skal være mulig å starte eller øke produksjonen i små kraftverk, kan det vise seg nødvendig å etablere gunstige finansieringsordninger og garantere avsetning av kraften til priser som svarer til alternativ utbygging.

Industriforbundets undersøkelse dekker i alt 55 små kraftverk med installert effekt på under 5 MW og/eller årlig produksjon under 20 GWh. Flere av disse bedriftene opplyser at de har arbeidet med planer om både å få til en bedre utnyttelse av eksisterende produksjonsanlegg og utvidelse av kraftproduksjonen. De er imidlertid ofte blitt møtt med liten interesse fra den lokale elektrisitetsforsyningen, hevder Industriforbundet.

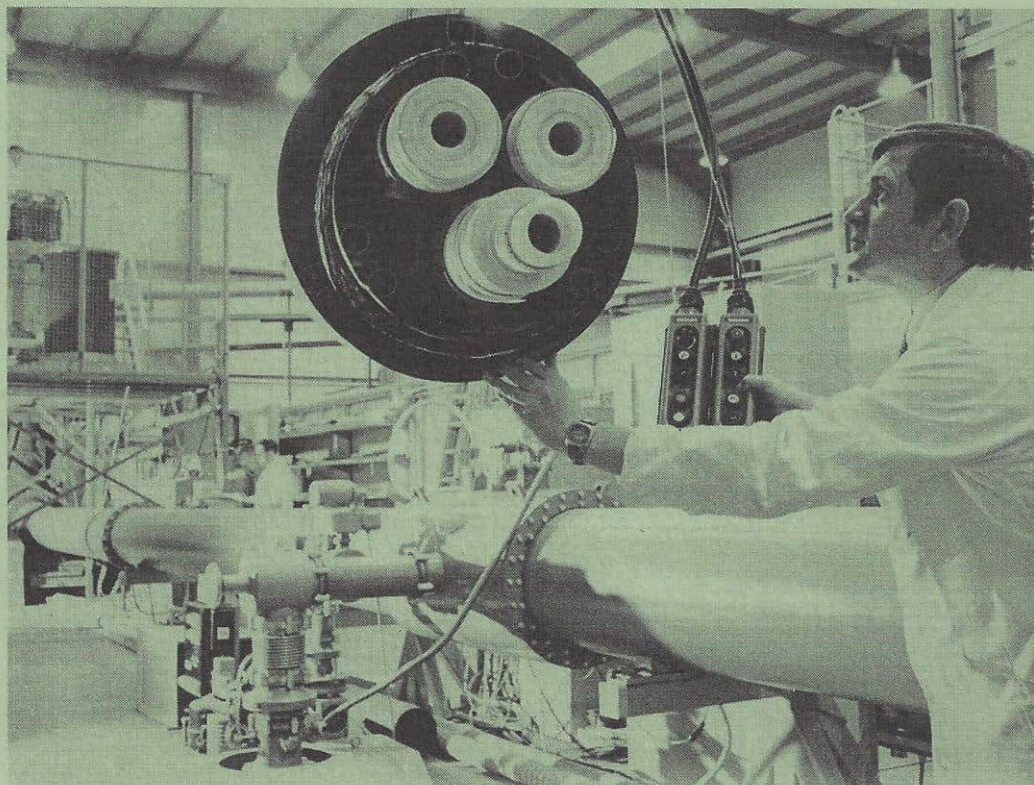
Nesten perpetuum mobile

Den elektriske motstand i en kabelavtar med synkende temperatur. Avkjøles kabelen til -269° Celsius opphører i praksis all elektrisk motstand - og vi har fått en supraleder.

Ved forskningscentret i Erlangen har man i årevis eksperimentert med supraledere og nylig har man prøvet en 35 m lang, enfaset 110 kV kabelseksjon. Kabelen ble prøvet med opptil 4,7 ganger driftspenningen og strømtesten gikk over lengre tid med en belastning på 10.000 A.

Avkjølingen av kabelen ned til driftstemperaturen på -269° tar ca tolv timer.

Man regner nå med at en slik kabel (trefaset) kunne tas i praktisk bruk rundt århundreskiftet. Med en kapasitet på 2000 MVA vil den alene kunne forsyne en storby som f.eks. Hamburg med strøm.

Øverst i bildet vises et tverrsnitt av supraleder-kabelen i forskningscentret i Erlangen. Stålmantelens diameter er 50 cm, som kjølevæske benyttes flytende Helium.

Ønsker og håp pr. rorpost

Religiøse skikker og moderne teknikk går hånd i hånd i Japan.

Hvert år i januar måned besøkes Sensoji-tempelet i nærheten av Tokyo av omtrent en million buddhister. Sensoji-tempelet er viet til barmhjertighetens gud og alle besøkende i dette tempelet får sin personlige amulett innviet og velsignet av prestene. Denne amuletten, eller ofuda på japansk, inneholder foruten eierens navn også hans spesielle ønsker om f.eks. lykke, god helse, suksess i arbeidet osv. I "mottagelsen" ca 500 m fra selve tempelet registrerer man

sin "ofuda" for det nye år (bildet). Selve amuletten må deretter velsignes av en prest og hentes personlig i tempelet.

Dette tar mye tid, men oppfinnsomme prester sammen med ditto Siemensingeniører fant en metode for rasjonalisering av prosessen. Nå er et rørpostanlegg installert mellom "resepsjonen" og tempelet, med en hastighet på seks meter i sekundet er amulettomsetningen vesentlig rasjonalisert. Ytterligere fire andre templer i Japan har forfulgt suksessen med liknende systemer.

siemensrapport

Soloppvarming - noe å håpe på for kommende vintre?

Romoppvarming som ikke trenger kull, olje, gass eller strøm, og som hverken osrer eller støver og som alltid finnes for hånden - har lenge vært forskernes målsetting, og ikke minst ved Siemens forskningssentrum i Erlangen. Her bygges for tiden en av Vest-Tysklands største forsøksanlegg i denne forbindelse.

På et 30 m høyt laboratoriebygg installeres nå solfangere på taket med en overflate på 185 m². Sammen med varmepumper skal disse produsere varmtvann ved hjelp av solen. Hovedkomponentene i solfangerne er en sort absorpsjonsflate og glassplater. Glasset slipper igjennom de varmeprodukerende korte bølgene, men stopper langbølgede infrastrålinger som det oppvarmede

absorpsjonselementet ellers ville avgi. Den varme som opp-tas, kommer istedet vannsirkulasjonen til gode og tilføres varmtvannsberederens sirkulasjonssystem.

God virkningsgrad selv ved lite sol

I Erlangen regner man i gunstigste fall med å varme opp 10 m³ vann pr. dag til 55 °C. Til dette rekkes solstrålene fra en skyfri himmel en sommerdag. I årsgjennomsnitt er dette på disse breddegrader relativt lite, og derfor skal anlegget arbeide med to varmepumper, en som tar varme fra innmatningsluften i varmtvanns-sirkulasjonen og en som skal øke varmeproduksjonen i sol-

fangerdelen. Tilsammen vil begge pumpene gjøre det mulig å arbeide med god virkningsgrad selv ved relativ liten solstråling.

Varmepumpens prinsipp

Varmepumpen baserer seg på følgende prinsipp. Varme tas fra omgivelsene - vann, luft eller mark - for oppvarming av f.eks. vann. Det skjer slik at en bestemt væske, som fordamp-er allerede ved meget lave temperaturer, tilføres en varmeveksler som er tilknyttet omgivelsene der fordampningen foregår. Slik som ved vannkondensasjon, tas varme fra omgivelsene og lagres i latent form i det nå gassformede transportmidlet. I en kondensator bringes senere gassen til en høyere temperatur som man kan varme vannet med.

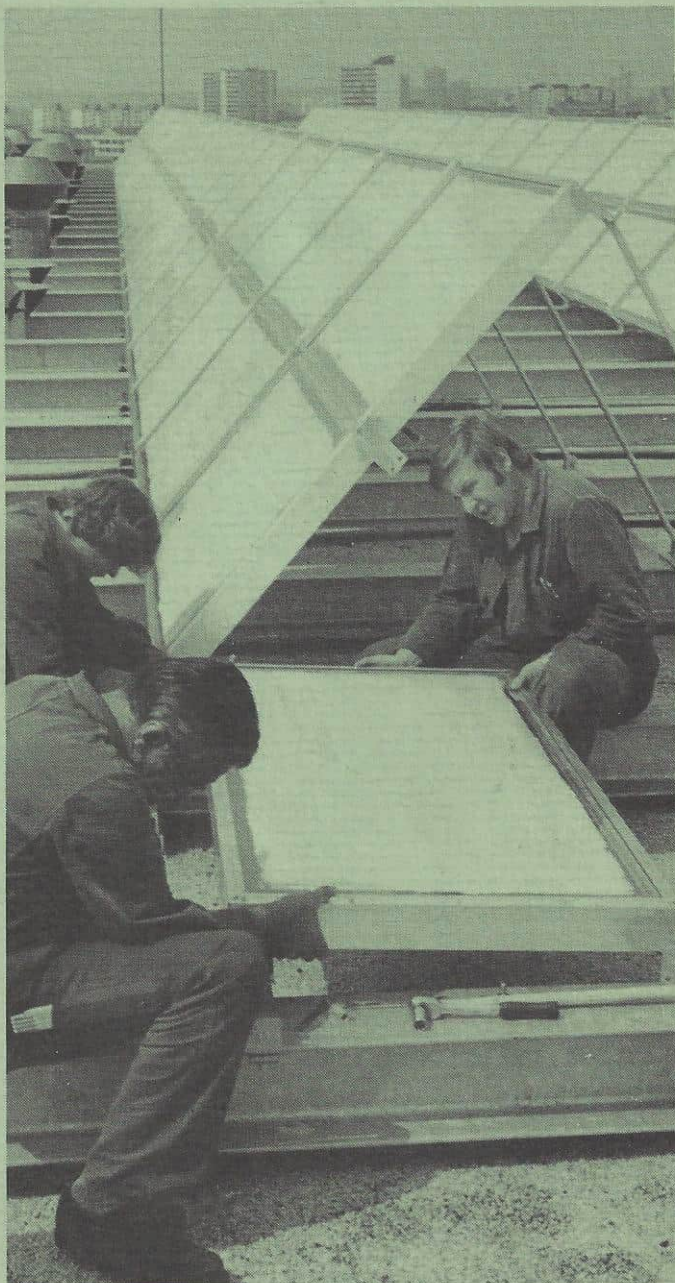
I og med at den hete gassen avgir sin varme til vannet, blir den igjen flytende. I denne form og i slutten av kretslopet føres den tilbake til

varmeveksleren, der den på nytt fordampes under opptak- ing av varme.

Kontinuerlige målinger

Forsøksanlegget i Erlangen skal prøves i flere år og forsøkes tilpasset, teknisk og økonomisk til varmtvannsforsyning av større bygg. Solinnstrålingen måles kontinuerlig på solfangerne sammen med lufttemperatur, vindhastighet og vindretning - dette for å få informasjon om hvilken varme som skal utvinnes under forskjellige forhold. Beregningene foretas med en datamaskin som dessuten styrer hele varmesystemet. Foruten anleggets termiske egenskaper undersøkes også dets korrosjonsbestandighet.

Av forsøkene i Erlangen venter man seg svar på avgjørende spørsmål om hvor lønnsomt de forskjellige komponenter vil kunne funksjonere. Til syvende og sist er dette utslags-givende for slike anlegg i fremtiden.

Aksjedeltagelse, interessekontor og svakstrøm

Det ble holdt møte i Bedriftsutvalget i S/O 28. april under ledelse av formannen Tor Jemtland. Ellers var tilstede: N. Simonsen, B. Elter, G. Friedl, B. Randby, P. Buer, A. Jørgensen, T. Christensen, H. Smerud, S. Ugstad og R. Haglund.

Aksjedeltagelse Norsk Teknisk Porselenfabrikk A/S

N. Simonsen orienterte om økningen i aksjedeltagelsen i NTP. Siemens har øket sin del fra ca 1.5% til ca 12% av aksjekapitalen. NTP trengte en kapitaløkning på ca 10%. Utenlandseide firmaer med mer enn 10% av aksjekapitalen må søke om konsesjon. Siemens har søkt og fått positivt svar av myndighetene.

Spesielle prosjekter

T. Jemtland orienterte om forholdene ved Norwesco.

Halvårsrapport

N. Simonsen orienterte om situasjonen. Han karakteriserte halvårsresultatet som bølgegang mellom gleder og sorger. Bestillingsinngangen var ca 57 mill. under budsjettet. Denne reduksjon er vesentlig på anleggssiden.

Tandberg Radiofabrikk

Siemens i Tyskland har bestilt dataproduksjon ved Tandberg for ca 40 mill.kr. Siemens i Norge prøver å være behjelpelig med å introdusere norske firmaer i Siemens. H.J. Forberg har dette som en av sine oppgaver.

Forslagsvirksomheten

Kåre Andersen orienterte om forslagsvirksomheten. Det skulle igjen forsøkes å øke aktiviteten. Det skulle føres en kontinuerlig informasjon ved husmelding oppslagstavle og Siemens Intern. Husmeldingene skal finansieres av M & I.

Interessekontor

Direksjonen er i prinsippet imot interessekontor. T. Christensen etterlyste retningslinjer ved kjøp på eget lager og ved kjøp hos andre kunder. Det er ansatte med en viss ansiennitet som vet hvilke dører og korridorer som skal benyttes når det skal kjøpes varer med rabatter. Eventuelle kredittordninger ved kjøp hos andre firmaer og salg til ansatte skal tas opp på neste møte med H.J. Forberg.

Informasjon til ansatte

R. Haglund nevnte at Siemenslaget hadde for året nye utgifter. Trykksaker har tidligere ikke blitt belastet Siemenslaget. Direksjonen mente at Siemenslaget ikke måtte redusere sine aktiviteter grunnet slike omkostninger.

Svakstrømsavdelingen

A. Jørgensen ønsket en definisjon av hva som er Svakstrømsavdeling. Dette er for tiden ikke helt oversiktlig. Det arbeides med strategisk planlegging, men den raske tekniske utviklingen gjør for tiden problemet vanskelig.

Ingen stor risiko for Siemens-medarbeidernes arverekkefølge. Det er all grunn for Roar Haglund (bildet) til å være fornøyd.

Arbeidere som oppholder seg i transformatorstasjoner og i nærheten av kraftledninger synes å få flere døtre enn sønner, viser en svensk undersøkelse som det statlige foretagende Vattenfall har gjort.

Det går fram av undersøkelsen at det ikke er farligere å arbeide i sterke elektriske kraftfelt enn andre steder. Men det finnes fortsatt en rekke viktige spørsmål som gjør ytterligere forskning nødvendig, fremholder prosjektleder Bengt Nordstrøm ved Vattenfall.

Spørsmålet er interessant, men vedkommer i grunnen ikke så mange Siemens-ansatte direkte, sier Carl O. Solberg til Siemens Intern. Våre folk jobber jo på anleggene inntil spenningen blir satt på, og dermed overtar kundens driftspersonale. Det er mer unntaksvis vi arbeider under de forhold som er aktuelle i denne sammenheng.

— Har vi noen norske erfaringer på dette område?

— Ikke meg bekjent. De russiske observasjoner som det henvises til er imidlertid kjent gjennom pressen fra før av.

Sovjetiske forskere har fastslått av transformatorarbeidere har lett for å få hodepine, dårligere hukommelse, at de blir trette og får nedsatt seksualdrift. Undersøkelsen hos Vattenfall viser at dette ikke fører til noen varige men, men Nordstrøm fremhever at symptomene likevel bør undersøkes videre.

Vattenfall har undersøkt 53 menn som har arbeidet i sterke elektriske kraftfelt i over fem år, og som er sammenlignet med en kontrollgruppe sammensatt av svakstrømselektrikere med samme slags arbeidsoppgaver.

Undersøkelsen skal fortsette, og forskere vil legge særlig vekt på det uløste problemet med barnas kjønn.

Tofte-elektrikere midlertidig ansatt i Siemens

— På grunn av ombygningen på Tofte Cellulose er bedriftens elektrikere midlertidig overført til Siemens, opplyser klubbformann Roar Haglund til Siemens Intern. Det dreier seg om 13 montører og 5 gutter på lærekontrakt.

Siemens har gjennom mange år betjent Tofte Cellulose, og fikk derfor naturlig oppgaven med det forberedende arbeid for det nye storanlegget. Men vi håper også på å få en del av kontraktene for nyanlegget, sier formannen. — Tofte Cellulose ønsker å få tilbake elektrikerne som midlertidig er overført til Siemens når anlegget står ferdig i 1980.

Praktiske opplysninger for anlegget:

Anleggsleder: Leif Arne Strømsnes
Arbeidsleder: Nils Edseth
Verneombud: Harald Korsen Larsen
Postadresse: Siemens A/S, Tofte Cellulose, 3482 Tofte
Telefon: (03) 84 47 70

Avstand fra Linderud, ca. 80 km bilvei, eller ca. 55 km bilvei + ferge Drøbak - Storsand.
Buss nr. 33 fra Grønlands Torg, tlf. 41 28 90 pris kr. 25,-
Ferge fra Drøbak, tlf. 93 01 33.
Pris for bil og fører ca. kr. 14,-, pr. passasjer kr. 3,50. — (Sommertakster).

Når får vi ektefellepensjon i Siemens?

Til tross for at det i en blå brosjyre med tittelen "Pensjonsordningen i Siemens A/S" slås fast at pensjonsordningen i prinsippet er lik for alle ansatte, må vi bare konstatere: Nei, det er den ikke. Enkemenn står i en klasse for seg.

Ordningen omfatter alderspensjoner, uførepensjoner, enkepensjoner og barnpensjoner, og går i hovedsak ut på at den enkelte sikres en større pensjon enn folketrygden alene ville gi.

Pensjonspremien betales i gjennomsnitt med ca. 1/3 av den enkelte ansatte, mens resten av premien betales av firmaet. Dette er opplagt en meget fordelaktig ordning for arbeidstakerne.

Men vi har stuset en smule ved påstand- en om at ordningen "i prinsippet er lik for alle". Den er jo ikke det. Alderspensjonen gjelder alle. Det samme gjør uførepensjon og barnpensjon (til barn av Siemens-ansatte, som blir foreldreløse). Men ved enke- pensjonen er det slutt på likheten. Vi har nemlig bare enkepensjon, og ingen enke- manns pensjon.

For å finne ut hvordan dette kunne ha seg, konsulterte vi personalsjef Inge Bjørn- tvedt. Han kunne fortelle at spørsmålet om enkemannspensjon har vært luftet i firmaet, men at det foreløpig ikke er blitt noe av den. Ettersom kvinnelige ansatte ikke omfattes av enkepensjonsordningen, betaler de heller ikke samme pensjons- premie som mennene gjør.

Forholdet er på ingen måte spesielt for Siemens. Det er til nå ingen private fir- maer som har innført enkemannspensjon. Vi syntes dette virket noe merkelig, at det et år etter at statens pensjonskasse har innført enkemannspensjon, ikke er noen private firmaer som har fulgt etter.

Forklaringen fikk vi ved en telefonsam- tale med forsikringsselskapet Norske Folk som er "vårt" forsikringsselskap: Når et forsikringsselskap har konsesjon på å selge enkepensjonsforsikring, kan det ikke ut- vide denne til også å gjelde enkemenn, uten myndighetenes tillatelse. Norske Folk har i flere år hatt inne en søknad til sosial- departementet, om adgang til å utvide sin enkepensjonsforsikring. Denne søknaden har de til nå ikke fått noen reaksjon på.

Om departementet handler langsomt, vil vi håpe at Siemens er raskere, og at vi den dagen forsikringsselskapet får den fornødne tillatelse fra myndighetene til å tilby oss det, blir ett av landets første private firmaer som utvider sin pensjons- ordning til å omfatte enkemannspensjon. Ikke for kvinnefrigjøringens skyld, for kvinnene trenger ingen enkemannspen- sjon, men for at Siemens-ansattes ekte- menn skal stilles på like fot med Siemens- ansattes hustruer, dersom de en dag plutse- lig blir stående alene.

Vi spiller ballen over til direksjon og styre. Tar dere imot?

Pensjonistene i Siemens Oslo har dannet sin egen forening

Sentrale personer i den nye pensjonistforeningen. Fra venstre i bildet: Arnulf Hegge Malm, Ilse Rittershausen, Walter Kolborg og Erling Bjørset.

Pensjonistene i Siemens Oslo har dannet sin egen forening, og torsdag 25. mai hadde den sitt første møte på Linderud, ledet av formannen Walter Kolborg. 31 pensjo- nister var fremmøtt.

Møtet ble åpnet med en prolog, skrevet og lest av E. Bjørset. Deretter holdt adm. direktør Tor Jemtland ett meget interes- sant kåseri omkring firmaets utvikling og vekst i de senere år, støttet av lysbilder som klart viste at en ekspansjon, også på nye områder, er tilstede i vårt gamle firma.

Formannen introduserte firmaets ut- merkede blandede kor, og man fikk her anledning til å nyte en sangkvalitet, som kor og dirigent har stor ære av. Det er nesten utrolig at slike resultater kan bli oppnådd av et så ungt kor.

Det ble så servert snitter, kaffe og øl, og stemningen var meget god. Og maten- delikate festsnitter - kom dit den skulle.

Men Kolborg kalte til møte, og pensjo- nistene inntok derfor gjestekantinen mens de glade sangere imens koste seg videre i egen regi, - for dem var dette avslutningen av en god sangesong.

Pensjonistenes medlemsmøte ble så åpnet av W. Kolborg, som fremla styrets forslag og retningslinjer for foreningen. Foreningens navneforslag: Siemens Pen- sjonistforening ble vedtatt, likeledes at

alle pensjonister i Siemens A/S Oslo auto- matisk er medlemmer i foreningen. For- eningen skal ikke ha medlemskontingent. Ektefellen skal kunne møte som pensjo- nistens stedfortreder - eller også ifølge med denne. Opplegget bør her gjøres mest mulig fleksibelt.

Foreningen skal være upolitisk, og ha følgende formål:

— Å knytte pensjonistene nærmere sam- men ved de arrangementer, møter, ut- flukter som blir aktuelle, og derved opp- nå en bedre kontakt med Siemens.

Det ble vedtatt at styret fremtidig skal velges av, og blant pensjonistene på første årsmøte. Samtidig ble vedtatt at en av fir- maets aktive skal innvelges i styret som assosiert medlem.

K. Grefstad ble enstemmig valgt.

Da Walter Kolborg av private og helse- messige grunner ikke lenger kan stå som formann, ble det etter styrets forslag ved- tatt valgt E. Bjørset som foreningens nye formann.

Før møtets slutt takket den nye for- mann Kolborg for den innsats han har gjort for at foreningen skulle komme istand, og ønsket ham velkommen til de fremtidige møter.

Styret ønsker alle Siemenspensjonister velkommen til neste sammenkomst.

E. Bjørset.

God morgen, dette er Siemens...

...Men hva er på ferde her?

De har nok noe å stri med, Grethe Frode Hansen og Mia Malming (nærmest), når sambandet ikke virker som det skal.

Er det her feilen ligger? Sjef for kontordrift, Arnfinn Kristensen diskuterer problemet med Arne Pedersen.

— Er det blitt for vanskelig å komme fram til Siemens på Linderud? Noen hevder sogar at de enkelte ganger har måttet gi opp å få svar! — Vi stiller spørsmålet til Arne Pedersen, seksjon Teleteknikk.

— Dette kan vi bare beklage, men det er ikke sentralborddamene som har tatt ferie. Det viser seg nemlig at man godt kan få ringning uten at det kommer noe signal på sentralbordet. Åsen sentral, som vi er tilknyttet, har i lengre tid vært under utbygging, og dette arbeidet er nå avsluttet.

— Er det nok linjer inn og ut?

— Ja, utvilsomt. Vi har ca. 60 linjer totalt, og vi kan til enhver tid kontrollere hvor mange som er i bruk.

Sammen med Televerket arbeider vi inntil nå for å forbedre telefonsambandet, og jeg ber om å få oppgitt de tilfelle hvor man ikke har fått kontakt, avslutter Arne Pedersen, som er å treffe på linje 785/600.

Men er det dermed blitt lettere å komme fram? Det kan til sine tider virke som om det er svart magi ute og går.

Løfter man av røret inne på Siemens og skal ringe - det være seg internt eller ut - er det slett ikke sikkert man får noe signal.

Når man så først har fått slått nummeret, kan det også være dødt. Det virker som om sentralen ikke har fått noe signal i det hele tatt.

Er det de samme problemene når man ringer utenfra og til Siemens på Linderud? Hvor ligger feilen? Er det hos Televerket eller hos Siemens?

Her er det ennå mange uopplarte spørsmål å stille. Det vi helt sikkert vet, er at telefonsambandet, internt såvel som inn og ut fra huset, er en så viktig del av funksjonen i en storbedrift at det kan være et irritasjonsmoment både for ansatte og forretningsforbindelser når det ikke virker som det skal.

Om energi på Linderud

Professor Odd Todnem, NTH, holdt fredag 19. mai et interessant foredrag om "Energi - hvilke valg har vi?" i foredragsalen på Linderud. Det var avd. 10 ved Einar Næss som arrangerte møtet. Professor Todnem ga på sin levende måte en oversikt over hvilke alternative energiformer vi idag kan regne for praktisk utnyttbare.

We play your game

I løpet av fire hektiske dager i Houston, Texas ble Offshore Technology Conference '78 besøkt av ca 70.000 mennesker. Utstillingen vokser fra år til år og millioner av dollar satses for å legge grunnlaget for fremtidige forretninger.

Siemens A/S hadde i år pakket inn noe av demonstrasjonsutstyret i et typisk norsk framskap og Kjell Aukrust mobiliserte Emanuel Desperados som medlem av Siemens-teamet.

Betjening ellers på vår stand er fra venstre Jan H. Herstad, Henrik Reimers, Jon Engebretsen og Einar Næss.

Linderud-gutta nr.2 i nordisk fotballturnering

I anledning 50-års jubileet til Siemens Sportsklubb, Stockholm, dro 14 av våre fotballspillere over i leid buss. Reisen forløp glatt med meget godt humør. I Stockholm ble vi vel mottatt og innlosiert.

1. dag hadde vi et hardt kamp-program, men etter 9 straffespark i dagens siste kamp var det klart for Oslo - København i finalen på søndag. Arrangementet var helt utmerket både sportslig og sosialt sett. Et minus var at kommunen ikke gav tillatelse til bruk av gressbaner så tidlig på sesongen.

Om kvelden ble det avholdt en stilig bankett i restaurant Metropol i sentrum av byen. Av hensyn til neste dags finalekamper var det oppsatt tidlig buss-retur. At alle spillerne konsentrerte seg om hvilen før kampen er sikkert. Brannalarmen gikk kl. 04.00 (initiert av Malmølaget). - Kun 2 mann våknet i den norske fløyen. Det hører med til historien at disse var mest opptatt av hvordan fjerne den støyende klokka fra veggen.

Finalekampen ble meget jevn og spennende. Det måtte både ekstraomganger og straffespark-konkurranse til før København kunne kåres til mester.

Premieutdelingen foregikk ved et hyggelig nordisk samvær mens en utmerket lunsj ble fortært. Alle representanter fra de forskjellige nasjoners lag yttret ønske om at denne forbrødring skulle være begynnelsen til et periodisk turneringsspill. BTH

Resultater:

Gruppe A:

Elema - Helsingfors	1 - 1
Eskilstuna - Stockholm	0 - 2
Elema - Eskilstuna	0 - 2
Helsingfors - Stockholm	1 - 1
Elema - Stockholm	1 - 3
Eskilstuna - Helsingfors	1 - 1
Helsingfors videre etter straffespark	

Gruppe B:

Malmø - København	0 - 0
København - Oslo	2 - 1
Malmø - Oslo	0 - 1

Sluttspill:

Stockholm - Oslo	2 - 2
Oslo videre etter 9 straffespark	
Helsingfors - København	0 - 4

3/4-plass:

Stockholm - Helsingfors	1 - 1 e.o. 1 - 2
-------------------------	------------------

Finale:

København - Oslo	1 - 1 e.o. 1 - 1
København vinner på straffespark	5 - 3

Bordtennisturnering både for dame/herrerlag og individuelt ble vunnet av Stockholm.

Idrettspris

til bedriftsidrettslaget i S/O

I forbindelse med Norges Bedriftsidrettsforbunds landsomfattende trimaksjon, Norgestrimmen, ble en av de seks miniatyrer av Texaco Årespris tildelt Siemens Bedriftsidrettslag A/O.

Rekordpremie til Bjarne Åmodt for produksjonsforslag i Trondheim

Under overrekkelsen 29. mai. Bjarne Åmodt mottar premien av dir. Arnfinn Johnsen.

Bjarne Åmodt på Verktøyavd. i Elektrovarmefabrikken, Siemens Trondheim kan tegne seg for det største premiebeløp som hittil er gitt for et produksjonsforslag i Siemens her i Norge, 8 900 kroner.

Det blåses liv i forslagsvirksomheten på Linderud

I disse dager kommer det en husmelding om den nye forslagsordningen på Siemens Linderud.

Det blir informert om hva slags forslag som er aktuelle og om belønning.

At det kan være lønnsomt å levere inn forslag, vil du kunne se et par andre steder i bladet.

I Trondheim har de allerede i lengre tid hatt en tilfredsstillende forslagsordning, og tilgangen på forslag er god. Dette kommer av at de har mer ren fabrikkproduksjon enn på Linderud.

Man går imidlertid ut fra at mange på Linderud sitter inne med gode ideer, og husmeldingen vil bli en oppfordring om å la andre også få del i disse ideene, i form av forbedringer på arbeidsplassen.

Husk at ingen ide er for liten, ingen er for stor.

Sykefraværet ikke noe stort problem for Siemens

Sykefraværet i Siemens A/S ser ikke ut til å være noe stort problem i følge den statistikk som føres på dette feltet.

For S/O's vedkommende sier lønningssjef Halck at fraværet er ca 3% for månedslønnede og ca 6% for timelønnede.

Når det gjelder S/T uttaler personalsjef Åsdam at fraværet er henholdsvis 2,5% og 9% for de samme grupper. For S/T gjelder dette 1. kvartal 1978.

Bakgrunnen for at vi bringer disse tallene er et foredrag i Sandefjord Industrieforening hvor prosessor Kåre Rodahl uttalte at dette spørsmålet begynner å bli

Forslaget går ut på en ny metode for bøying av rammer for varmeovner. Åmodt er en meget aktiv deltager i vår forslagsordning, og er tidligere premiert flere ganger.

så påtrengende at det er på tide at vi diskuterer det åpent og fordomsfritt.

Han viste til at kun 38% av befolkningen er yrkesaktiv, hvilke betyr at hver og en som arbeider må skaffe livsgrunnlag for to andre personer.

Fint barneskirenn i Siemens Trondheim

I området på Sluppen gikk det årlige barneskirenn i S/T av stabelen lørdag 11. mars med 136 deltakere.

Det så lenge ut til at hele arrangementet bokstavelig talt skulle flyte bort på grunn av mildvær og regn, men "trønderværet" fornektet seg heller ikke denne gangen. Lørdag morgen var værgudene igjen på vår side, og etter en iherdig innsats fra ski-komiteen kunne speaker Sverre Trøan ønske velkommen til meget fine forhold.

Rennet ble som vanlig greit avviklet og etterpå var det samling i sterkstrømfabrikken kantine med servering for store og små.

Bowling i S/T

Siemens i Trondheim har avviklet sitt mesterskap i bowling med følgende resultater:

Herrer: (8 runder)

Nr. 1 og mester, Paul Sjølbakken 1347 pinner, nr. 2 Leif Jakobsen 1341 pinner, nr. 3 Bruno Meier 1338 pinner.

Damer: (6 runder)

Nr. 1 og mester(inne), Helene Nyutstuen 755 pinner, nr. 2 Ruth E. Mürer 697 pinner, nr. 3 Anne M. Engan 682 pinner.

Snart slutt på en omflakkende tilværelse for Siemens Bergen

Ny salgsgruppe i seksjon Teleteknikk

Forts. fra side 1

Virksomheten foregår idag på 4 forskjellige steder, med trange arbeidsforhold og tildels lite tidsmessige lokaler.

Når Stormyra er ferdig, vil Siemens Bergen ha gjort slutt på en lang periode med skiftende husvære.

Ord som myr og industritomt har noe tungt og grått over seg. Så er ikke tilfelle for de omgivelser Siemens får i Fyllingsdalen. Hele industriområdet på Stormyra ligger som en finger inn i Kanadaskogen, et av Bergens mange vakre frilufts- og turarealer. Beliggenheten gir Siemensanlegget furukledde åser på tre sider. På den fjerde siden har vår konkurrent EGA nettopp flyttet inn i sitt nybygg.

Planleggingen av prosjektet startet i 1976 like etter at vi var blitt tildelt tomt. Behovet ble fort definert: Anlegget skulle ikke i første omgang gi plass for nye aktiviteter, men skulle planlegges for vekst i nåværende aktiviteter frem til 1983.

Og parallelt med at vi gjorde våre budsjetter om i kvadratmetre, takhøyder og antall parkeringsplasser, kunne arkitekt

Siri Jemtland starte planleggingen ut fra det ansvar det er å bygge et industrianlegg i så vakre omgivelser.

Foruten en sentral byggekomite ble det oppnevnt underutvalg for henholdsvis kontor, lager og verksted hvor også de ansatte valgte inn sine representanter.

Etter å ha vært innom endel alternativer ble vi fort stående ved det prosjekt som nå ligger på tegnebordet og allerede er under utførelse:

- En lager- og verkstedbygning på to etasjer med et bebygget areal på ca 2000 m².
- En treetasjes kontorbygning med bebygget areal på 745 m².
- En enetasjes fløy til kontorbygningen som foruten inngangsparti inneholder de rom som har gitt den navnet "sosialfløy". Bebygget areal 726 m².

I et senere nummer vil vi komme tilbake til en mer utførlig presentasjon av anlegget.

Tilslutt situasjonsrapport fra Stormyra 8.5.78.

- Råbygget for lager/verksted nærmer seg ferdiggjørelse, og fundamentering for kontorbygg og sosialfløy er påbegynt.
- Innflyttingstidspunkt for lager/verksted er satt til årsskiftet 78/79, kontorbygget til mai '79.

En nyopprettet salgsgruppe i seksjon Teleteknikk etableres i 8. etasje på Linde-rud.

Virkefeltet blir markedsføring, demonstrasjon og opplæring på Siemens tekstbehandlingsmaskiner, som har betegnelsen Siemens Tekstsystem 580.

Leder for gruppen er Ivar Huseby. Han blir gruppens produktspesialist og er inne i en intens utdannelsesfase.

Trine Holthe skal være ansvarlig for opplæring av brukerne, og har lang erfaring innen tekstbehandling fra et konkurrerende firma. Endel av Siemens' sekretærer har allerede stiftet bekjentskap med hennes sjarme og pedagogiske evner.

En gammel Siemens-mann fra noen år tilbake, Bjørn Falck-Andersen, vil i en tid framover assistere gruppen.

System 580 er under installasjon i Siemens Oslo og Trondheim, og man håper å få verdifull erfaring fra bruken i eget hus.

Siemens Tekstsystem 580 ble offisielt presentert for Norge på et større seminar om tekstbehandling 10. mai i år i Oslo, og ble meget godt mottatt.

Gammel Siemens diktatmaskin blir lesemaskin for blinde

Et interessant prosjekt er utviklet ved svakstrømsverkstedet i Siemens Trondheim.

Det gjelder en lesemaskin for blinde og svaksynte.

Egil Hunstad ved Tambartun skole for synshemmede barn, hadde i 1974 ved Dalen off. skole for blinde i Trondheim, utviklet en konstruksjons-ide og en pedagogisk metodikk knyttet til en maskin, som tok sikte på å øke lesehastigheten for blinde.

Han tok kontakt med S/T, og i samarbeid med formann Edin Evensen og svakstrømsmontør Sverre Søyseth, ble prototypen laget av en gammel Siemens diktafon vinteren 1975.

I en forskningsrapport våren 1975 ved student Kåre Larsen, Psykologisk Institutt, Universitetet i Trondheim, er det beskrevet en utprøving av prototypen på 7 blinde elever ved Dalen off. skole, med Hunstad som faglig veileder.

Med 15 minutter daglig trening i en 4 ukers utprøvningsperiode, økte gruppen som gjennomsnitt sine individuelle lese-hastigheter med 26% i høytlesning og 40% i stille lesning.

I tillegg til prototypen, ble det laget 4 teknisk forbedrede utgaver i april i år med støtte fra Grunnskolerådet. Disse er nå i bruk ved Tambartun skole.

Når det gjelder den tekniske og pedagogiske bruk av apparatet, vil vi komme

Den ombygde Siemens diktafon med innsatt strimmel påført blindeskrift blir her demonstrert av Sverre fra Tambartun skole.

tilbake til dette i et senere nr. av Siemens Intern i forbindelse med en forskningsrapport fra Psykologisk Institutt, Universitetet i Trondheim. Den vil samtidig gi en pekepinn hvilken betydning maskinen vil få for de blinde og svaksynte.

Metro i Siemens Trondheim

Metro-systemet er forlenget installert og i bruk i S/O. I S/T derimot ser det ut til at det vil ta noe tid for det blir en realitet. Knut Petersen S/T opplyser at det tekniske utstyret er innkjøpt og klart for montering, men før dette kan skje må en godkjent kontrakt med Televerket foreligge.

Forhandlingene er i gang, men er foreløpig ikke kommet frem til noen avklaring.

Siemenskoret i Oslo på Hamburg-tur

Etter prøvekonsert i kantinen på Linderud, startet Siemenskoret onsdag 19. april på sin tur til Hamburg.

Bussen ble entret i høy og forventningsfull stemning, og ferden gikk til Kielerfergen Kronprins Harald, en speilblank Oslofjord og en hyggelig atmosfære.

Neste morgen ble vi møtt av representanter fra Siemens Männerkor og brakt fra Kiel til den nye kantinen i Siemens-Haus i Hamburg. Etter en utmerket lunsj fikk vi tid til en liten Stadt- und Hafenrundfahrt.

Vel tilbake i Siemens-Haus ble det konsert av både Siemens Männerkor og oss selv. Jentene stilte i de nye draktene, som gjorde stor lykke, hvilket også konserten gjorde.

Deretter reiste vi til Siemens Werkstadt, hvor vi fikk en liten omvisning som ble avrundet med snitter, øl og akkevitt. På samme sted ble det atter konsert av begge korene, etterfulgt av allsang, enkeltopptredener, dans og festlig samvær.

Oppunder midnatt gikk turen med buss tilbake til Kiel igjen, hvor vi overnattet på hotell.

Fredag formiddag ble viet shoppingrunde, for Prinsesse Ragnhild satte kursen mot Oslo på et speilblankt hav.

Etter en vellykket tur forventer vi gjensitt neste vår, som det også ble snakket om der nede.

Torsdag 25. mai har pensjonistforeningen møte i kantinen på Linderud, hvor Sie-

Et forventningsfullt Siemenskor på Linderud for avreise.

menskoret skal være med og underholde, og som vil markere avslutningen på en hyggelig sesong.

Så står det bare tilbake å håpe på god oppslutning og rekruttering til høsten.

Knut Baasland

Jobben og jeg:

Squashfrelst markedsføringsmann av turbiner

Vi har vært på besøk hos Knut P. Taranger på industriavdelingen i 5. etasje på Linderud og spurt ham litt om jobben og ham selv.

— Kan vi få noen personalia først?

— Jeg heter altså Knut P. Taranger, er født i Odda for 33 år siden, men vokste opp i Bergen. Jeg er gift, har en pike på 2 og en gutt på 6 år. Vi bor på Lørenskog og jeg bruker bil til og fra jobben. Jeg tok min utdanning til sivilingeniør i England.

— Hva er jobben din i Siemens?

— Jobben min består av markedsføring av damp turbinaggregater, som brukes spesielt innen papir-, smelteverk- og kjemiindustrien.

— Er dette din første arbeidsplass?

— Nei, det var i Siemens i Tyskland, hvor jeg begynte rett etter studiene i 1973. Der var jeg i tre år før jeg kom hit.

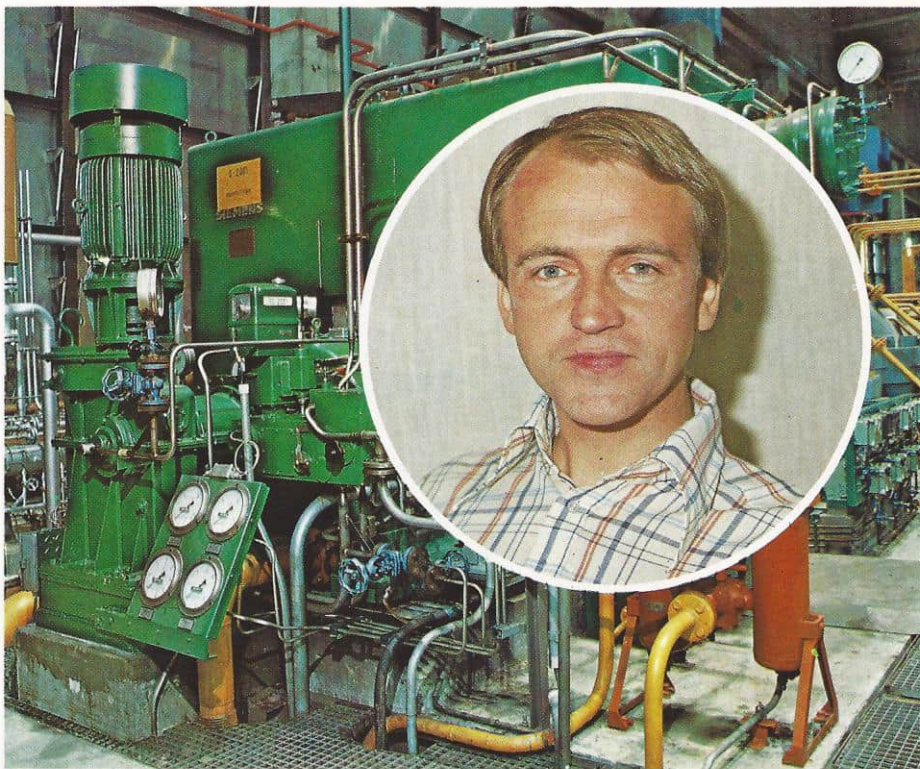
— Kan du si noe om dine ønsker og mål?

— Vanskelig å ta slikt på sparket. Det eneste måtte være at jeg får tilstrekkelig med interessante arbeidsoppgaver innen mitt felt.

— Er jobb kontra familieliv noe problem for deg?

— Nei, ikke etter at jeg kom hit. Jeg var gift hele tiden mens jeg var i Tyskland, og hadde familien med. Jobben tok mer av tiden der, selv om det av den grunn ikke er mer effektivt der nede. Jeg hadde samme arbeidsfelt der som her. Det var også visse problemer med språket på starten, men det kom seg fort.

— Hva med dine fritidsinteresser?

— Jeg går mye på ski, spiller tennis og squash. Squash er en relativt ny idrettsgren her i Norge, men den kommer. Det er snakk om å bygge om de gamle vannreservoarene på Kampen til squash-haller, noe idrettslaget kan merke seg.

Ellers liker vi å dra på ferie til utlandet, og da fortrinnsvis med bil.

— Noe spesielt du vil komme med til slutt?

— Tja, det måtte være at jeg synes Siemens er en positiv arbeidsplass, avslutter en blid og hyggelig Taranger.